

Milieu- en veiligheidsverslag 2009/2010

Markante feiten

De internationale economische crisis had in 2009 een substantiële impact op de bouwsector: de verkoop van grijs cement kende een daling van 17%. CBR Antoing moest zich dan ook aanpassen aan deze nieuwe werkelijkheid door de dagelijkse productie te verminderen. Dit gebeurde vanaf de maand september.

Bovendien waren in september 2009 ook een aantal uitzonderlijke kostenbesparende maatregelen nodig. De algemene directie van HeidelbergCement Benelux, de organisatorische en operationele entiteit waar CBR Antoing deel van uitmaakt, sloot daarom met de personeelsvertegenwoordigers akkoorden af op het vlak van economische werkloosheid.

Begin 2010 heeft CBR Antoing vijf weken lang het productietempo verlaagd. Een minimum aan noodzakelijke activiteiten werd echter steeds verzekerd. Zo werd de oven stilgelegd, maar liepen de leveringen van klinker aan de fabrieken van Gent, Rotterdam en IJmuiden door, net zoals het breken van cokes voor Harmignies.

Ondanks de moeilijke financiële omstandigheden is HeidelbergCement Benelux echter blijven investeren. Het doel hiervan is de concurrentiekracht te behouden. Zo vormde de jaarlijkse uitschakeling van de oven voor de fabriek van Antoing begin 2010 een prima gelegenheid om drie nieuwe installaties in gebruik te nemen. De straalpijp van de oven werd vervangen om meer alternatieve brandstoffen te kunnen gebruiken. Ook de installaties voor de injectie van pellets, textiel en droog slib van zuiveringsstations, producten die dienen als voeding voor de hoofdvlam (straalpijp), zijn nieuw.

Tijdens de tweede helft van 2009 is bij CBR Antoing een project gelanceerd om de onderhoudskosten te reduceren door middel van een efficiënter beheer. Doelstelling: een maximale beschikbaarheid garanderen van de productie-installaties.

Ondanks de financiële beperkingen is CBR Antoing blijven investeren om haar concurrentiekracht te behouden

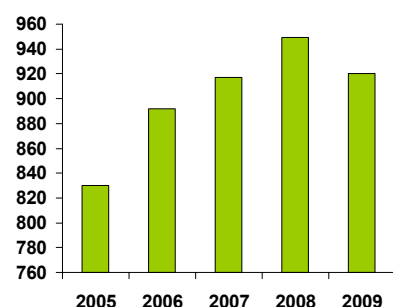
Hoewel de projectdoelstellingen gespreid werden over twee jaar, kon de site van Antoing in 2009 al een MTBF-cijfer (mean-time between failure – de periode tussen twee defecten) voorleggen van 76 uur, tegenover 53 uur in 2008.

De fabriek van Antoing wordt bevoorrad met kalksteen afkomstig uit de groeve van de nv 'Carrière d'Antoing'. In september 2009 kocht CBR de resterende 40% van de aandelen van de nv Carrières d'Antoing die de onderneming nog niet in handen had. CBR bevestigt zo opnieuw dat de site van Antoing van cruciaal belang is voor de productie van klinker in de Benelux, dankzij de nabijheid van belangrijke kalksteenreserves.

Productie van klinker

In 2009 produceerde CBR Antoing 898.962 ton klinker. Om deze productie te behalen was de oven 7.649 uur actief, tegenover 7.649 in 2008. Begin 2009 lag de oven geruime tijd stil voor een gepland groot onderhoud. Daarna waren er problemen met de vuurvaste wanden van de oven. Hierdoor moest de oven opnieuw stilgelegd worden. Dit is meteen ook de reden dat de oven minder uren actief was dan in 2008. Niet minder dan 872.560 ton klinker (of 97% van de productie van de fabriek) is per schip getransporteerd naar de maalderijen van Gent, Rotterdam en IJmuiden.

Klinkerproductie (in 1.000 ton)

CBR Antoing zorgt voor een permanente meting van haar uitstoot

Een gedeelte van de grondstoffen kan worden vervangen door gebruik te maken van minerale afvalstoffen

Eco-responsibility: een integrale aanpak van duurzaamheid

Eco-responsibility verwijst naar de verantwoordelijkheid van elk bedrijf binnen de bouwsector op het vlak van milieu en economie maar ook naar de verantwoordelijkheid die we als bedrijf hebben binnen onze maatschappij.

CBR neemt haar verantwoordelijkheid of eco-responsibility op als onderneming, in haar visie op bouwen en in de samenwerking met haar klanten.

1. Bescherming van het klimaat CO₂

In 2009 stootte de fabriek 643.163 ton CO₂ uit. De jaarlijks toegekende emissierechten zijn 760.340 ton CO₂. Het verschil van 117.177 ton CO₂ is te danken aan het toegenomen gebruik van biomassa en een juiste keuze van alternatieve brandstoffen en grondstoffen. Hierbij merken we op dat de berekening van de CO₂-uitstoot gevalideerd wordt door een erkende onafhankelijke instelling.

Biomassa

Klimatologisch neutrale biomassa maakt 39% uit van het totale gebruik van vervangende brandstoffen. Deze stijging in vergelijking met de voorgaande jaren (29% in 2008 bijvoorbeeld) wordt veroorzaakt doordat de hoeveelheid biomassa in kunststoffen en textiel nu wordt erkend en door de bevoegde overheid wordt meegeteld.

2. Energie, alternatieve brandstoffen en grondstoffen

Grondstoffen

Klinker bestaat uit vier belangrijke elementen: kalk (kalksteen waaruit het carbonaat verwijderd is bij hoge temperatuur), silicium, aluminiumoxiden en ijzeroxide. De eerste twee bestanddelen zijn afkomstig van de kalksteen uit de groeve van Antoing, het derde van vliegias en het vierde van ijzerhoudende stoffen en ijzerhoudend slib.

Voor de productie van deze 898.962 ton verbruikte de fabriek 1.247.987 ton kalksteen uit de groeve van Antoing. Een gedeelte van de grondstoffen kan echter worden vervangen dankzij de valorisatie van minerale afvalstoffen (0,126 ton alternatieve grondstoffen/geproduceerde ton klinker).

In 2009 gebruikte CBR Antoing 100.164 ton grondstoffen die niet uit de eigen groeve afkomstig waren. Deze hoeveelheid is als volgt samengesteld: 60.441 ton droge en vochtige vliegias, 18.116 ton ijzeroxide, 603 ton ijzerhoudend slib, 14.012 ton slakken, 5471 ton Eternit-producten, 1521 ton fijne mineralen.

De belangrijkste redenen om deze vervangende grondstoffen te kiezen zijn enerzijds het verantwoord beheer van de fossiele grondstoffen en anderzijds de optimalisering van de productiekosten.

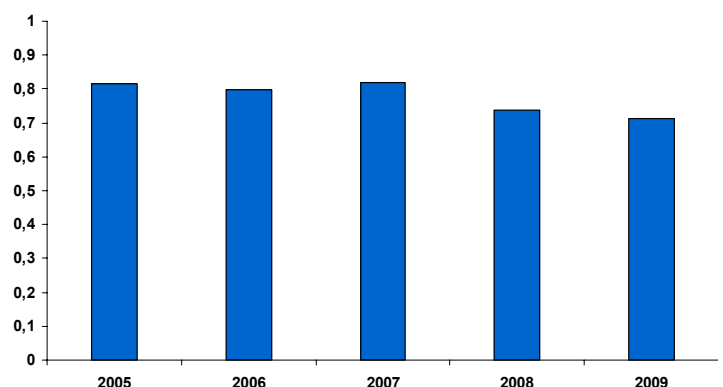
39%

Het aandeel van klimaatneutrale biomassa is substantieel toegenomen in vergelijking met 2008

De reductie van de CO₂-uitstoot is te danken aan het toenemende gebruik van biomassa

CO₂-uitstoot (ton CO₂/ton klinker)

Tussen 2008 en 2009 heeft CBR Antoing haar gebruik van vervangende brandstoffen substantieel verhoogd.

Het gehalte aan vervangende brandstoffen kon worden verhoogd dankzij het gebruik van kalkinjectie.

Brandstoffen

In 2009 slaagde CBR Antoing erin 66,1% van haar energiebehoefte te dekken met vervangende brandstoffen, tegenover 51,9% in 2008.

Het gehalte aan vervangende brandstoffen kon worden verhoogd dankzij twee elementen. Enerzijds zijn de chloride-emissies sinds augustus 2008 gedaald dankzij kalkinjectie. Het chloridegehalte in de schoorsteen was namelijk een factor die het gebruik van vervangende brandstoffen beperkte. Anderzijds werd in 2009 ook steenkool verkozen boven petroleumcoke. Doordat deze brandstof minder zwavel bevat, konden de productiebeperkingen verder gereduceerd worden.

De voornaamste gebruikte fossiele brandstoffen zijn: stookolie (enkel gebruikt tijdens de opstartfase van de oven, als energie om de petroleumcoke voor Harmignies te drogen en voor de verwarming van de gebouwen), petroleumcoke en steenkool.

De belangrijkste vervangende brandstoffen die het mogelijk maken om het gebruik van petroleumcoke en steenkool te beperken, zijn dierlijke vetten, kunststoffen, textiel en het slib van industriële en stedelijke zuiveringsinstallaties. Geen van de vervangende brandstoffen die worden gebruikt in Antoing worden beschouwd als gevaarlijk. Het aandeel biomassa in de totale tonnage vervangingsbrandstoffen bedraagt

66,1%

66,1% van de energiebehoefte van CBR Antoing werden gedekt met vervangende brandstoffen.

ongeveer 54%. Qua energie-inbreng is biomassa goed voor ongeveer 39% van het totaal.

In 2009 bedroeg de energiebesparing door vervangende brandstoffen 45.736 ton aardolie-equivalent. Met andere woorden en bij wijze van vergelijking heeft het vervangingsbeleid van CBR Antoing een besparing van fossiele brandstoffen opgeleverd die overeenstemt met het totale energieverbruik van 25.400 gezinnen.

Elektriciteitsverbruik

Het totale aantal kWh is in 2009 gedaald. Deze daling is bovendien niet uitsluitend het gevolg van de productiedaling. Ook het verbruik per geproduceerde ton klinker is immers gedaald. De reductie is het resultaat van een

beter beheer van de bedrijfsinstallaties en een specifieke focus op het wegwerken van energieverpilling.

3. Ecologische voetafdruk

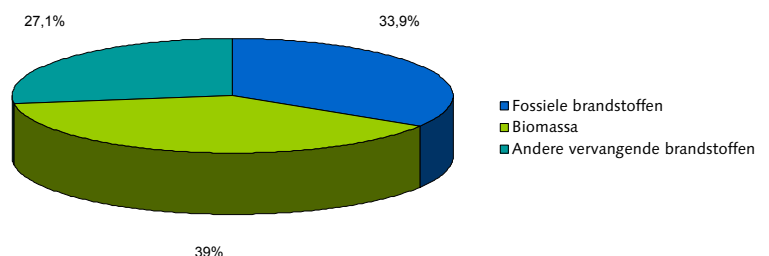
Uitstoot

De overeenstemming van de emissies met de geldende normen wordt van zeer dichtbij gecontroleerd door CBR Antoing.

In 2009 werd een lichte overschrijding vastgesteld op het vlak van NOx-uitstoot (stikstofoxiden). De NOx-uitstoot hangt af van het evenwicht tussen diverse werkingsparameters van de oven (zuurstofvoorziening, vlamtype, brandstof enz.). Het evenwicht moet na elke aanpassing aan de installatie opnieuw bereikt worden. Daarom besteden we regelmatig en bijzondere aandacht aan de NOx-uitstoot. Bovendien wordt in 2010 een nieuwe, low-NOx-straalpijp geïnstalleerd. Deze moet een substantiële daling mogelijk maken van de huidige NOx-uitstoot van de fabriek.

CBR Antoing meet zelf permanent de uitstoot van de oven in de schoorsteen. Een erkende, onafhankelijke instelling meet daarnaast vier keer per jaar de atmosferische uitstoot. Dankzij deze metingen kunnen de interne metingen van de analyse- en andere apparaten van CBR worden gevalideerd.

Verdeling fossiele en vervangende brandstoffen

De overeenstemming van de emissies met de geldende normen wordt van zeer dichtbij gecontroleerd door CBR Antoing.

Wat de atmosferische uitstoot betreft gelden vanaf 2013 de normen van de Europese IPPC-richtlijn (Integrated Pollution Prevention and Control), die strenger zijn dan de normen van het Waalse Gewest. Daarom bereidt de fabriek van Antoing zich nu al actief voor om de nieuwe normen te halen (vermindering van bepaalde emissiedrempels, nieuwe verbindingen die gemeten worden enz.).

Deze belangrijkste doelstelling van de IPPC-richtlijn bestaat erin in alle lidstaten van de Europese Unie een doeltreffend niveau van milieubescherming en -prestaties te creëren voor de industrie. De richtlijn bepaalt ook de principes die gerespecteerd moeten worden wat betreft de aanvraag, aflevering en wijziging van vergunningen. Verder worden de toegang tot informatie en de deelname van het publiek voorzien aan de goedkeuringsprocedure, plus de creatie van een Europees emissieregister van verontreinigende stoffen in de lucht en het water.

Certificaten

De fabriek beschikt sinds 2002 over de certificaten ISO 9001 (kwaliteit) en 14001 (milieu). Ook de OHSAS-norm, een systeem voor het beheer van gezondheid en veiligheid, is in 2007 toegekend aan CBR Antoing. Na externe audits werden de ISO-certificaten van CBR Antoing in februari 2009 vernieuwd, en dit voor een periode van 3 jaar.

4. Vergunningen

De fabriek van Antoing wordt bevoorrad met kalksteen afkomstig uit de groeve van de nv 'Carrière d'Antoing', die instaat voor het beheer en de rehabilitatie van de site.

5. Maatschappelijke verantwoordelijkheid Veiligheid

Veiligheid is en blijft de belangrijkste prioriteit van de fabriek. In juni 2009 heeft HeidelbergCement Benelux,

Het aan de oevers van de Schelde gelegen CBR Antoing verscheept nagenoeg alle klinker die in haar vestiging wordt geproduceerd via waterwegen.

de organisatorische en operationele entiteit waar CBR Antoing deel van uitmaakt, een campagne gelanceerd genaamd 'Je werkt hier veilig of je werkt hier niet'. De doelstelling bestaat erin de bewustwording en het gedrag van de medewerkers te beïnvloeden op het vlak van veiligheid en op die manier het aantal ongevallen en incidenten substantieel te reduceren. HeidelbergCement Benelux streeft naar een ongevallengraad van nul en wil hierin slagen met behulp van acties en communicatie. In 2009 stelde HeidelbergCement Benelux voor het totaal van haar activiteiten minder ongevallen vast dan in 2008. De inspanningen werpen met andere woorden vruchten af en moeten worden voortgezet.

Aantal ongevallen bij CBR Antoing

2005	2006	2007	2008	2009
5	8	3	5	3

Opleiding

In 2009 volgde het personeel van de fabriek van Antoing 730 opleidingsuren, wat neerkomt op gemiddeld 16 uur per persoon. Het betrof voornamelijk opleidingen in het vakgebied en veiligheidsopleidingen.

Het kaderpersoneel van de fabriek heeft de veiligheidsopleiding niveau 3 gevolgd. Het doel hierbij is de nodige basiskennis te verwerven op het gebied van de wetgeving en het beheer op het gebied van veiligheid. Deze opleiding wordt afgesloten met een eindwerk plus een examen dat recht geeft op een diploma.

De belanghebbende partijen

CBR Antoing communiceert op transparante manier met de buurtbewoners en de lokale, gewestelijke en/of nationale overheid.

In 2009 vond één vergadering van het begeleidingscomité plaats.

Veiligheid is en blijft de belangrijkste prioriteit van de fabriek

CBR Antoing

Rue du Coucou, 8
B – 7640 Antoing
Tel : +32 (0)69 44 65 11
Fax : +32 (0)69 44 37 22
www.cbr.be

www.heidelbergcement.com/benelux
www.eco-responsibility.be